

На основу одредби члана 98. Закона о гасу („Службени гласник Републике Српске”, број 22/18 и 15/21) и члана 32. Статута „ГАС-РЕС-а“ д.о.о. Надзорни одбор „ГАС-РЕС-а“ д.о.о. на LXXXIX сједници одржаној дана 26.01.2022. године донио је:

ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ПРИРОДНИМ ГАСОМ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Општим условима за снабдијевање природним гасом (у даљем тексту: Општи услови) који се доносе уз сагласност Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) уређују се следећи услови и начин испоруке природног гаса:

- 1) мјесто мјерења и мјесто разграничења одговорности за испоручени природни гас,
- 2) услови и начин обуставе испоруке природног гаса,
- 3) услови и начин рационалне потрошње и штедње природног гаса,
- 4) начин уређења међусобних односа између снабдјевача и купца, укључујући крајњег купца коме се не може обуставити испорука природног гаса,
- 5) квалитет, хемијски састав и друге особине природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система,
- 6) начин обавјештавања крајњег купца,
- 7) услови и мјере за снабдијевање купаца природног гаса,
- 8) обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испорученог природног гаса,
- 9) друга питања у складу са Законом о гасу.

Члан 2.

Појмови који се користе у Општим условима преузети су и имају значења у складу са одредбама Закона о гасу.

Члан 3.

Општи услови примјењују се за обављање дјелатности снабдијевања природним гасом на територији дефинисаној дозволом за снабдијевање, односно за регулисање међусобних права и обавеза између снабдјевача природним гасом и купаца природног гаса.

Члан 4.

Циљ доношења Општих услова је унапређење ефикасности, сигурности и правичности у испоруци и снабдијевању природним гасом, као и обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања субјеката у сектору природног гаса.

Члан 5.

Дјелатност снабдијевања се врши без фаворизовања или дискриминације у складу са одредбама Закона о гасу и осталим подзаконским актима.

II МЈЕСТО МЈЕРЕЊА И МЈЕСТО РАЗГРАНИЧЕЊА ОДГОВОРНОСТИ ЗА ИСПОРУЧЕНИ ПРИРОДНИ ГАС

Члан 6.

Испорука гаса врши се преко мјерног мјеста које испуњава услове утврђене законским и подзаконским прописима и уговором између снабдјевача и купца.

Члан 7.

У складу са наведеним Општим условима мјерно мјесто је мјесто мјерења код преузимања природног гаса и мјесто разграничења одговорности између снабдјевача гаса, оператера система и купца.

Мјерно мјесто је дио гасовода, које обухвата мјерну, регулацијску и сигурносну опрему, на ком се обавља мјерење ради обрачуна испорученог гаса.

Члан 8.

У складу са Општим условима гас се сматра испорученим од стране снабдјевача, преузет и у власништву купца у моменту кад је гас прешао излазни дио мјерне опреме (излазни вентил) на обрачунском мјерном мјесту, односно мјерној станици, у ком моменту одговорност, власништво, било који и сви ризици и/или ризици од настанка штете везане за снабдјевање гасом, те право располагања гасом прелазе са снабдјевача на купца.

Члан 9.

Купац је дужан да омогући овлашћеним лицима оператера система приступ мјерним уређајима и инсталацијама, као и мјесту прикључка ради читавања, провјере исправности, отклањања кварова, замјене, одржавања и контроле исправности мјерних и других уређаја са мјерним ормарићима, уређења мјерног мјеста и обуставе испоруке природног гаса.

Ако купац, у случају из става 1. овог члана, онемогући приступ овлашћеним лицима, оператер система има право измјештања мјерног мјеста, а купац је дужан да трпи измјештање у складу с техничким условима утврђеним правилима о раду система на који је објекат прикључен.

III УСЛОВИ И НАЧИН ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ ПРИРОДНОГ ГАСА

Принципи ограничења и обуставе испоруке

Члан 10.

Купцу се може обуставити и ограничити испорука природног гаса у случајевима и под условима утврђеним Законом о гасу, Општим условима, правилима рада оператера система, Уредбом о сигурности снабдијевања и испоруци природног гаса и подзаконским актима.

Снабдјевач обавјештава купце о пословној политици ограничења и обуставе испоруке прије закључивања уговора, као и о свакој промјени те политике, коју објављују на својој интернет страници и у услужном центру.

Разлози за обустављање и ограничење испоруке и преузимања природног гаса

Члан 11.

Разлози за обустављање и ограничење испоруке и преузимања природног гаса су:

- 1) када купац не извршава новчане обавезе за утрошени природни гас,
- 2) неуредно извршавање или неизвршавање осталих уговорних обавеза купца,
- 3) општа несташица природног гаса,
- 4) на захтјев купца,
- 5) у осталим случајевима прописаним законским и подзаконским актима Републике Српске

Обустављање и ограничење испоруке када купац не плати рачун за утрошени природни гас

Члан 12.

У складу са уговором о снабдијевању, снабдјевач може прекинути испоруку купцу ако исти не плати рачун за утрошени гас у уговореном року и након истека рока наведеног у писменом упозорењу.

Снабдјевач ће прије обуставе испоруке купцу, због његових неизвршених новчаних обавеза у уговореном року, у писаној форми упозорити купца да, у року који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од 30 дана од дана достављања упозорења, измири доспјеле новчане обавезе, односно постигне споразум о извршењу обавезе, као и на обавезу предузимања свих потребних мјера ради заштите живота или здравља људи, безбједности имовине и заштите животне средине.

Ако крајњи купац не испуни своје новчане обавезе у договореном року, снабдјевач може захтјевати, у писаној форми, од оператера система да прекине испоруку природног гаса купцу који не испуњава своје уговорне обавезе.

Уколико није ријеч о купцу коме се испорука не може обуставити према другим прописима, оператер система ће, након достављања обавјештења о искључењу у складу са прописима, прекинути испоруку гаса, при чему испорука не може бити прекинута у петак, суботу, недјељу, на дан државног празника или дан прије празника.

Ако купац измири своје дугове које има према снабдјевачу, снабдјевач предузима неопходне мјере за поновно успостављање снабдијевања у року од 24 часа, односно без одгађања упућује захтјев оператеру система за обнову испоруке, у најкраћем року.

Члан 13.

Опомена о измирењу доспјелих новчаних обавеза из члана 12. став 2. ових Општих услова посебно треба да садржи:

- 1) идентификациони број купца,
- 2) име или назив купца,
- 3) адресу купца и/или адресу мјерног мјеста,
- 4) укупан износ дуга,
- 5) рок плаћања дуга,
- 6) могуће посљедице неизмирења обавеза плаћања према закљученом уговору.

Опомена се не сматра обавјештењем о искључењу.

Обустављање и ограничење испоруке због неуредног извршавања или неизвршавања осталих уговорних обавеза

Члан 14.

У складу са уговором о снабдијевању, снабдјевач може прекинути испоруку купцу ако исти неуредно испуњава или не испуњава своје уговорне обавезе.

Снабдјевач ће прије обуставе испоруке купцу, у писаној форми упозорити купца, у року који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од 30 дана од дана достављања упозорења, да уредно изврши обавезе по уговору, као и на обавезу предузимања свих потребних мјера ради заштите живота или здравља људи, безбједности имовине и заштите животне средине.

Ако крајњи купац не испуни своје обавезе у договореном року, снабдјевач може захтјевати, у писаној форми, од оператера система да прекине испоруку природног гаса крајњем купцу који не испуњава своје уговорне обавезе.

Уколико није ријеч о купцу коме се испорука не може обуставити према другим прописима, оператер система ће, након достаљања обавјештења о искључењу у складу са прописима, прекинути испоруку гаса, при чему испорука не може бити прекинута у петак, суботу, недјељу, на дан државног празника или дан прије празника.

Ако купац изврши своје обавезе које има према уговору, снабдјевач предузима неопходне мјере за поновно успостављање снабдијевања у рока од 24 часа, односно без одгађања упућује захтјев оператеру система за обнову испоруке, у најкраћем року.

Оператер транспортног, односно дистрибутивног система може обуставити испоруку крајњем купцу и у случајевима неријешених обавеза за приступ транспортном, односно дистрибутивном систему, односно због неплаћених тарифа за приступ транспортном, односно дистрибутивном систему и других тарифа утврђених Законом о гасу.

Услови и поступак прекида испоруке, као и права и обавезе оператера транспортног, односно оператера дистрибутивног система, снабдјевача и крајњег купца, утврђени су у Правилима о раду транспортног система, Правилима о раду дистрибутивног система, овим Општим условима.

Снабдјевач води евиденцију, која садржи: списак крајњих купаца којима је прекинута испорука, разлоге за прекид испоруке и друге информације у складу са овим Општим условима, који се објављује најмање једном годишње на интернет страници.

Обустављање и ограничење испоруке у случају Опште несташице природног гаса

Члан 15.

Снабдјевач природним гасом ће достављати Министарству енергетике и рударства Републике Српске приједлог мјера за наредну годину, које ће се предузимати у случају настанка опште несташице гаса, а који обавезно садржи распоред смањења или обуставе природног гаса купцима, а у циљу израде плана мјера од стране Министарства енергетике и рударства Републике Српске у роковима прописаним законима и подзаконским актима.

Члан 16.

Снабдјевач природним гасом је дужан да у случају наступања опште несташице природног гаса одмах достави Министарству енергетике и рударства Републике Српске обавјештење, које садржи:

- 1) податке о количинама природног гаса са којима располаже, као и потребним количинама за редовно снабдијевање купаца,
- 2) разлоге о поремећају у енергетском билансу природног гаса,

- 3) очекивани термин настанка поремећаја и дужину трајања поремећаја,
- 4) тренутну и уговорену испоруку природног гаса по купцима, односно потрошачким групама,
- 5) списак купаца природног гаса са могућношћу његове замјене другим енергентом и
- 6) друге податке на захтјев Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Члан 17.

Снабдјевач природним гасом дужан је да поступа у складу са утврђеним мјерама и о спровођењу мјера извјештава Министарство енергетике и рударства Републике Српске.

Обустављање испоруке и преузимања природног гаса на захтјев купца

Члан 18.

Обустављање испоруке природног гаса може се извршити на образложени захтјев купца.

Обустављање испоруке природног гаса извршава се када се испуне услови за раскид уговора о снабдијевању по захтјеву купца.

Обустављање и ограничење испоруке у осталим случајевима прописаним законским и подзаконским актима Републике Српске

Члан 19.

У случају техничких или других сметњи у испоруци природног гаса чији је узрок на објекту купца или у случају када купац не извршава уговорне обавезе, оператер система може обуставити испоруку природног гаса купцу, под условима и на начин прописан Законом о гасу, актом о условима испоруке и снабдијевања природним гасом и другим прописима донесеним у складу са Законом о гасу.

Прије обуставе испоруке природног гаса купцу се обавезно доставља писана опомена, у којој је одређен рок за отклањање уочених неправилности и недостатака, који не може бити краћи од три дана од дана достављања опомене.

Оператер система дужан је да настави са испоруком природног гаса најкасније 21 час по отклањању разлога због којих је обустава извршена.

Оператер система дужан је да обустави испоруку природног гаса и на захтјев купца под условом да се обустава захтијева за период од најмање шест мјесеци.

Поступци обуставе испоруке, прекида испоруке и/или искључења

Члан 20.

Поступци ограничења испоруке, прекида испоруке и/или искључења објекта купца наведени су у овим Општим условима и законским прописима Републике Српске.

Случајеви и начин искључења

Члан 21.

Ако је обустава испоруке природног гаса у случајевима и под условима из члана 12. и 14. ових Општих услова трајала дуже од годину дана, оператер система дужан је објекат искључити са система.

Оператор система је дужан да објекат купца искључи са свог система и у случају када објекат, односно инсталације објекта не испуњавају услове у складу са прописима и представљају непосредну опасност по живот и здравље људи, животну средину и имовину.

Прије искључења купцу се обавезно доставља писано обавјештење о искључењу најмање 24 часа раније, осим ако је већ наступило угрожавање живота и здравља људи, животне средине и имовине или би одгађање искључења могло проузроковати пожар, експлозију и загађење, односно друге штетне посљедице.

Оператор система је дужан у обавјештењу о прекиду испоруке или искључењу да наведе разлоге за искључења, радње које купац треба да предузме да би избјегао искључење, вријеме прекида испоруке и рок за достављање приговора и друге околности битне за конкретан случај.

Члан 22.

По престанку разлога за искључење са система, оператор система је дужан да настави са испоруком природног гаса најкасније 21 час по отклањању разлога због којих је обустава извршена.

Право приговора купца снабдјевачу у случају прекида испоруке

Члан 23.

У случају обуставе испоруке или искључења објекта купца у складу са овим Општим условима и Законом о гасу купац има право подношења приговора снабдјевачу.

Купац може поднијети приговор снабдјевачу на обавјештење о обустави или прекиду испоруке природног гаса у року од 8 дана од дана пријема обавјештења.

Снабдјевач је дужан да рјешава приговоре купаца на једноставан и ефикасан начин.

У поступку по приговору купца снабдјевач је дужан да:

- 1) испита наводе из приговора,
- 2) поднесени приговор покуша споразумно ријешити,
- 3) сачини одговор на приговор заснован на провјереним подацима у што краћем року.

Снабдјевач је дужан да подносиоцу приговора достави одговор са образложењем у писаној форми, у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Уколико је купац незадовољан одговором на приговор, или снабдјевач не поступи по приговору, купац се може обратити Регулаторној комисији захтјевом за покретање процедуре у случају спора.

Накнаде штете због неосноване обуставе испоруке

Члан 24.

Купац има право на накнаду штете узроковану неоснованом обуставом испоруке природног гаса.

У случају да купац и снабдјевач не постигну споразум о висини штете из става 1. овог члана, купац може покренути поступак за накнаду штете пред надлежним судом.

IV УСЛОВИ И НАЧИН РАЦИОНАЛНЕ ПОТРОШЊЕ И ШТЕДЊЕ ПРИРОДНОГ ГАСА

Члан 25.

Купац је дужан да се придржава мјера штедње у складу са Планом за ванредне ситуације, Уредбом о сигурности снабдјевања природним гасом и одлукама надлежних органа Републике Српске.

Ради обезбјеђења услова за рационалну потрошњу и штедњу природног гаса, купац, осим мјера прописаних Законом о гасу, Уредбом о сигурности снабдијевања и испоруци природног гаса, Општим условима за снабдијевање природним гасом и уговором о снабдијевању природним гасом, дужан је да предузима и слjedeће мјере:

- 1) подешава технолошки процес и трошила природног гаса тако да се оствари што рационалнија потрошња и штедња природног гаса,
- 2) преумјерава потрошњу природног гаса из периода већих дневних оптерећења у период мањих дневних оптерећења и
- 3) усклађује производни процес рада и рада у смјенама са оптималним могућностима снабдијевања природним гасом.

Снабдјевач природног гаса објављује линкове за План за ванредне ситуације и Уредбу о сигурности снабдјевања на својој интернет страници.

V НАЧИН УРЕЂЕЊА МЕЂУСОБНИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ СНАБДЈЕВАЧА, ОПЕРАТЕРА СИСТЕМА И КРАЈЊЕГ КУПЦА КОМЕ СЕ НЕ МОЖЕ ОБУСТАВИТИ ИСПОРУКА ПРИРОДНОГ ГАСА

Права и обавезе снабдјевача

Члан 26.

Снабдјевач има право:

- 1) испоставити и наплатити рачун за утрошену количину природног гаса у роковима предвиђеним Општим условима и уговором о снабдијевању,
- 2) захтијевати накнаду штете проузроковане радњом или пропуштањем купца,
- 3) упутити захтјев оператору система за обуставу испоруке природног гаса у случају неиспуњења уговорних обавеза од стране купца у складу са овим Општим условима, Законом о гасу, те другим важећим законским и подзаконским актима.

Члан 27.

Снабдјевач има обавезу да:

- 1) поступа према купцима, укључујући крајње купце на недискриминаторан начин;
- 2) објави ове Опште услове, који представљају дио понуде за закључење уговора, односно да купца обавијести на адекватан начин о понуђеним условима, с тим да се та обавеза односи и за случај закључења уговора преко посредника, као и да обезбиједи да понуда обавезно садржи:
  1. име и адресу снабдјевача,
  2. врсту и квалитет услуга које се могу посебно уговорити,
  3. начин на који се могу добити најновије информације о цијенама,
  4. трајање уговора, услове за продужење и престанак уговора и услове под којима се уговор не може продужити, као и начин уређивања међусобних односа у случају престанка уговора,
  5. пенале, компензације, рефундације и друга средства у случају да снабдјевач не

- испуни уговорени ниво квалитета комерцијалних услуга снабдјевача, као и мјере које снабдјевач може предузети за извршавање доспјелих обавеза, и
6. начин и поступак рјешавања приговора купца, односно поступак рјешавања спорова, при чему је снабдјевач обавезан да тај поступак учини једноставним, јефтиним, ефикасним и транспарентним;
- 3) на својој интернет страници или на други одговарајући начин обавијести купце:
1. о обавезама снабдјевача и оператера система на чији систем је објекат купца прикључен,
  2. о мјесту и начину достављања приговора на обрачун, комерцијалне услуге снабдјевача, као и на квалитет и поузданост снабдијевања природним гасом,
  3. да се о питању измјене техничких услова прикључења, техничких проблема у вези са прикључењем на систем, мјерном опремом и тачност мјерења, квалитет гаса, квар на систему и прекид снабдијевања може обратити оператеру система на који је његов објекат прикључен,
  4. да обрачунава природни гас и услуге које пружа у складу са законом, прописима и уговором,
  5. да издаје рачун за испоручени природни гас, који садржи исказану цијену природног гаса, обрачунски период који не може бити дужи од 31 дан, а у случају уговора о потпуном снабдијевању, и исказану цијену пружених посебно уговорених услуга, као и накнаде прописане законом, порезе и остале обавезе или информације,
  6. о промјени цијена и других услова снабдијевања, у разумном року, изузев у случају снижења цијена и давања купцу повољнијих услова снабдијевања, при чему се обавјештењем сматра и објављивање информације преко средстава јавног информисања,
  7. о условима, поступку, правним посљедицама, односно правима купца у случају обуставе снабдијевања природног гаса због неизмиривања обавеза из уговора о снабдијевању природним гасом, као и разлоге, поступак и правне посљедице искључења објекта купца са система,
  8. о обезбјеђивању бесплатне телефонске линије за обавјештавање и одговоре на питања купаца ради информисања о условима и начину остваривања права купаца,
  9. о предузимању мјера да би омогућио купцима информације које се односе на њихова права,
  10. о достављању извјештаја о рјешавању приговора и жалби купаца, укључујући крајње купце који су поднијели захтјев за рјешавање спора Регулаторној комисији,
  11. о начинима за приступ правилима о промјени снабдјевача,
  12. о обавези да након промјене снабдјевача изда купцу коначни обрачун, најкасније у року од 48 дана од промјене снабдјевача,
  13. о другим обавезама у складу са прописима којима се уређују облигациони односи, трговина и промет робе и услуга и заштита потрошача.
- 4) Уговором о снабдијевању купцу не ускрати или отежа право на раскид, односно отказ уговора због коришћења права на промјену снабдјевача, нити ће му се наметати додатне финансијске обавезе по том основу.
- 5) купца са којим има закључен уговор о потпуном снабдијевању, на његов захтјев, обавијести о подацима о потрошњи природног гаса, у складу са Законом о гасу, правилима о промјени снабдјевача и закљученим уговором.

Права и обавезе купца

Члан 28.

Купац има право:

- 1) на заштиту у складу са Законом о гасу и прописима донесеним на основу њега, као и у складу са прописима којима се уређује област заштите потрошача,
- 2) на снабдијевање природним гасом на недискриминирајући начин и по условима из

- уговора о снабдијевању,
- 3) поднијети приговор снабдјевачу због неправилности рада, пропуста или грешке снабдјевача природним гасом у складу са овим Општим условима и Законом о гасу,
  - 4) на накнаду штете, која је проузрокована неоснованом обуставом испоруке природног гаса, испоруком природног гаса смањеног квалитета или неоправданим ограничењем испоруке природног гаса у складу са одредбама ових Општинских услова, уговора о снабдијевању, Правилима рада транспортног система и Правилима рада дистрибутивног система природног гаса,
  - 5) да буде информисан о свим значајним питањима у вези са снабдијевањем природним гасом, на прикладан начин,
  - 6) да захтјева у случају техничких или других сметњи у испоруци природног гаса, чији узрок није на објекту купца, да се сметње отклоне у примјереном року,
  - 7) да, уз поштовање отказног рока, промјени снабдјевача у складу са условима и поступком промјене снабдјевача природним гасом која су утврђена правилима о промјени снабдјевача које доноси Регулаторна комисија.

Члан 29.

Купац има следеће обавезе:

- 1) закључити уговор о снабдијевању,
- 2) редовно и благовремено плаћати преузете количине природног гаса у складу са овим Општим условима и закљученим уговорима о снабдијевању,
- 3) користити природни гас под условима, на начин и са намјером дефинисаном овим Општим условима, Законом о гасу, Правилима рада транспортног система, Правилима рада дистрибутивног система, другим прописима, те у складу са закљученим уговорима,
- 4) благовремено одјавити кориштење природног гаса и пријавити друге промјене у вези са снабдијевањем,
- 5) придржавати се одредби ових Општинских услова и уговора о снабдијевању,
- 6) омогућити овлашћеним лицима приступ мјерним уређајима и инсталацијама у складу са чланом 9. ових Општинских услова.

Уговор о снабдијевању

Члан 30.

Купац и снабдјевач закључују уговор о снабдијевању којим се поближе уређују права и обавезе снабдјевача и купца.

Уговор о снабдијевању у име заједнице етажних власника или сувласника, на једном мјерном мјесту заједничке потрошње, закључује лице овлашћено од заједнице или осталих сувласника.

Члан 31.

Уговор о снабдијевању се сачињава у складу са одредбама Закона о гасу и другим законским и подзаконским прописима.

Члан 32.

Уговор о снабдијевању између снабдјевача и купца може се закључити на одређено или на неодређено вријеме.

Потписивањем уговора о снабдијевању уговорне стране се обавезују да током важења уговора у цијелости прихватају одредбе важећих Општинских услова, Закона о гасу, те других законских и подзаконских прописа.

Садржај уговора о снабдијевању

Члан 33.

Уговор о снабдијевању између снабдјевача и купца обавезно садржи сљедеће податке:

- 1) назив и адресу снабдјевача,
- 2) опис услуге, нивоа квалитета услуге и вријеме почетка обављања услуге,
- 3) опис услуге одржавања, ако је укључена,
- 4) начин обавјештавања о важећим цијенама, стандардним роковима и условима, нарочито у приступу и коришћењу услуга,
- 5) начин обавјештавања о повећању цијене прије њене примјене,
- 6) трајање уговора, услове продужења и отказивања услуге и уговора,
- 7) начин измјене уговорених услова снабдијевања,
- 8) компензације и накнаде које се примјењују ако услуга није обављена у складу са уговореним условима
- 9) обавезу за купца, укључујући крајњег купца да поштује повјерљивост пословних података и информација из уговора, обрачуна, начин промјене цијена и других података,
- 10) начин покретања процедуре за рјешавање спорова пред Регулаторном комисијом у складу са чланом 30. Закона о гасу.

Престанак важења уговора о снабдијевању

Члан 34.

Уговор о снабдијевању престаје у случају:

- 1) промјене власништва над објектом купца,
- 2) смрти купца, односно престанка правног лица у својству купца
- 3) споразума између уговорних страна,
- 4) отказа уговора,
- 5) истека рока на који је уговор закључен и
- 6) у случају наступања околности за престанак уговора прописаних овим Општим условима и Законом о гасу.

Наступањем промјене власништва над објектом претходни власник је дужан обавијестити снабдјевача уз поштовање отказног рока наведеног у закљученом уговору о снабдијевању и измирити обавезе настале до предаје објекта у посјед.

У случају промјене власништва над објектом, читање мјерила врши се на дан назначен у захтјеву купца, уколико је захтјев поднесен најкасније три дана прије дана читања назначеног у захтјеву. Ако захтјев није благовремено достављен, или у захтјеву није назначен дан за читање мјерила, читање се врши у року од три дана од дана пријема захтјева. Податке о извршеном читању оператер система доставља купцу и снабдјевачу.

Снабдјевач, након читања мјерила, поништава регистрацију купца који је предао објекат и од тог дана му се не могу обрачунавати обавезе на примопредајном мјесту, а које није изазвао купац који је отказао регистрацију.

Нови власник објекта дужан је закључити уговор о снабдијевању прије уласка у посјед, односно прије почетка коришћења природног гаса у том објекту.

У случају промјене власништва над објектом, при чему није испоштована процедура наведена у ставовима 3. до 5. овог члана, за разграничење обавеза за преузете количине природног гаса могу се користити одредбе купопродајног уговора, у случају да је стање мјерила садржано као уговорна одредба.

У случају да купопродајни уговор из става 6. овог члана не садржи одредбе о читању мјерила, снабдјевач закључује уговор о снабдијевању са новим власником, при чему се као почетно

стање мјерила узима посљедње читање прије закључења уговора.

Лице у посједу објекта дужно је обавијестити снабдјевача о наступању околности из става 1. тачка 2. овог члана, у року од 30 дана од дана настанка околности, а до утврђивања насљедника, односно правног сљедбеника, снабдјевач је дужан наставити снабдијевање објекта купца, уколико лице у посједу објекта уредно измирује затечене и текуће обавезе у складу са уговором о снабдијевању.

Насљедник, односно правни сљедбеник је дужан да закључи нови уговор о снабдијевању и регулише затечене обавезе, најкасније 30 дана од дана утврђивања насљедника/правног сљедбеника.

Уколико се не закључи уговор у року наведеном у ставу 9. овог члана, или ако насљедник/правни сљедбеник не прихвата обавезе претходника, снабдјевач може искључити купца.

Снабдјевач може једнострано отказати уговор о снабдијевању само уколико купац не поштује одредбе закљученог уговора, након опомене купцу у писаној форми, уз поштовање отказног рока у складу са одредбама уговора о снабдијевању и ових Општих услова.

Купац је дужан у писменој форми обавијестити снабдјевача о отказу уговора, уз поштовање отказног рока утврђеног у закљученом уговору о снабдијевању и уз измирење обавеза насталих до престанка уговора о снабдијевању.

Отказни рок за уговор о снабдијевању је 15 дана, рачунајући од дана обавјештавања друге уговорне стране у писменој форми, уколико се у уговору не одреди други рок.

Одбијање закључења новог уговора о снабдијевању

Члан 35.

Снабдјевач може да одбије закључење новог уговора о снабдијевању са купцем који није измирио обавезе за преузете количине природног гаса на истом или другом мјерном мјесту, ако су та потраживања наплатива принудним путем.

Уступање уговора од стране купца

Члан 36.

Купац може захтијевати уступање његовог уговора о снабдијевању другом купцу на одређено вријеме.

Снабдјевач може на такав уговор дати пристанак и провести га под условима:

- 1) да уступиоц уговора подмири све новчане обавезе настале до дана привременог уступања уговора,
- 2) да купац који уступа уговор и прималац уговора доставе овјерену изјаву о солидарном подмирењу будућих новчаних обавеза.

Промјена одредби из уговора о снабдијевању из става 1. овог члана, могућа је искључиво уз одобрење снабдјевача и сагласност воља уступиоца и примаоца уговора.

Уступиоц и прималац уговора су дужни обавијестити снабдјевача о раскидању уговора о уступању у року од три дана од дана раскидања, те подмирити настале новчане обавезе на начин и у временском року са којим је сагласан снабдјевач.

Промјена снабдјевача

Члан 37.

Уговором о снабдијевању између снабдјевача и купца не може се спречавати или онемогућавати крајњи купац да прекине или откаже уговор у случају промјене снабдјевача, нити да наметне додатне финансијске обавезе у таквим случајевима, осим када је изричито тако договорено између снабдјевача и купца.

Купац може да промјени снабдјевача у складу са условима и поступком промјене снабдјевача природним гасом утврђених Правилником о промјени снабдјевача природним гасом који доноси Регулаторна комисија.

Прије промјене снабдјевача, купац и снабдјевач ће уредити међусобне финансијске обавезе.

Промјена снабдјевача се обавља на основу захтјева који подноси купац.

Промјена снабдјевача је бесплатна за купца.

Рок за промјену снабдјевача природног гаса је 21 дан од дана пријема захтјева купца.

Снабдјевач у поступку отказа уговора неће поставити додатне услове за отказивање уговора и обавезан је да снабдијева купца док отказ уговора не ступи на снагу.

Уговорни услови за снабдијевање природним гасом

Члан 38.

Снабдјевач је дужан изградити Уговорне услове за снабдијевању купаца природним гасом.

Уговорни услови за снабдијевање природним гасом су доступни купцу без накнаде на интернет страници снабдјевача.

VI КВАЛИТЕТ, ХЕМИЈСКИ САСТАВ И ДРУГЕ ОСОБИНЕ ПРИРОДНОГ ГАСА КОЈИ СЕ ПРЕУЗИМА У СИСТЕМ И ИСПОРУЧУЈЕ СА СИСТЕМА

Члан 39.

Квалитет, хемијски састав и друге особине природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система уређен је Правилима рада оператера система и Уговором о снабдијевању.

Цијена и обрачун утрошеног природног гаса се врше у јединицама за енергију (kWh или MJ).

Испитивање енергетске вриједности природног гаса обавља се у складу са прописима о метрологији који важе на подручју Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Купац може затражити да независна овлаштена институција обави испитивање енергетске вриједности природног гаса прописане у ставу 1. овог члана.

Трошкове поступка испитивања сноси она страна која је затражила испитивање.

Уколико се испитивањем утврди да енергетска вриједност гаса не одговара обрачунатим просјечним стварним вриједностима из става 3. овог члана, снабдјевач гаса дужан је купцу надокнадити трошкове поступка испитивања, уколико их је сносио купац и обрачун плаћања утрошених количина природног гаса уради у складу са налазима испитивања.

VII НАЧИН ОБАВЈЕШТАВАЊА КРАЈЊЕГ КУПЦА

Члан 40.

Достављање свих обавјештења и других саопштења између снабдјевача и купца, ће се обављати писаним путем и то препорученом поштом с повратницом или непосредним уручењем, телефаксом или електронском поштом.

Достављање се извршава на адресе, бројеве телефона и телефакса наведене у Уговору о снабдијевању.

Уговорне стране су дужне обавјештавати једна другу о било каквим промјенама контакт података у односу на оне наведене у Уговору о снабдијевању.

У недостатку таквих података, користиће се контакт подаци Уговорних страна наведени у Уговору о снабдијевању.

Члан 41.

Осим уколико није другачије уговорено овим Општим условима или Уговором о снабдијевању, сматраће се да је достављање обавјештења или другог саопштења извршено:

- 1) ако се достављање врши непосредним уручењем: на дан који је наведен на обавјештењу или другом саопштењу назначен уз потпис адресата из Уговора којим он потврђује зазимање (уручење) пошиљке;
- 2) ако се достављање врши путем поште с повратницом: даном пријема потписане повратнице;
- 3) ако је достављање путем телефакса: на дан када се на телефакс потврди наведено успјешно слање писмена на број телефакса назначен у уговору, с тим да уколико се таква потврда пријема деси након 15:00 часова било ког дана, сматраће се да је обавјештење за примљено у 7:00 сљедећег радног дана након зазимања потврде;
- 4) ако се достављање врши путем електронске поште: на дан када је на електронску адресу (e-mail) снабдјевача стигла потврда о успјешној испоруци поруке (e-mail) на електронску адресу купца назначену у уговору, с тим да уколико се таква потврда прими након 15:00 часова било ког дана, сматраће се да је обавјештење за примљено у 7:00 часова сљедећег радног дана након дана зазимања потврде.

Члан 42.

Снабдјевач обавјештава купце на својој интернет страници у складу са чланом 27. став 3 ових Општих услова.

VIII УСЛОВИ И МЈЕРЕ ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ КУПАЦА ПРИРОДНОГ ГАСА

Члан 43.

Гас се испоручује купцу на основу потписаног и овјереног уговора.

Испорука/преузимање гаса почиње на датум наведен у уговору, уколико је купац испунио све предуслове прописане уговором и овим Општим условима.

Испорука/преузимање гаса одвијаће се на уговореним мјерним мјестима, односно на уговореним мјестима испоруке гаса.

Купац је дужан да се придржава уговорене динамике преузимања гаса.

Члан 44.

Остали услови и мјере за снабдјевање купаца природним гасом прописани су у Глави V ових Општинских услова.

IX ОБРАЧУНСКИ ПЕРИОД И ОБАВЕЗАН САДРЖАЈ РАЧУНА ЗА НАПЛАТУ ИСПОРУЧЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА

Обрачун, фактурисање и наплата

Члан 45.

Снабдјевач врши обрачун, фактурисање и наплату износа за утрошени природни гас на основу података о читању мјерила, у складу са Општинским условима, уговором о снабдјевању, Правилником о тарифној методологији и тарифном систему за дистрибуцију природног гаса и снабдјевање природним гасом и Правилником о тарифној методологији за транспорт и складиштење природног гаса.

Садржај рачуна

Члан 46.

Рачун за природни гас и рачун за коришћење система издат купцу од стране снабдјевача обавезно садржи:

- 1) идентификациони број купца,
- 2) име или назив купца,
- 3) адресу купца и/или адресу мјерног мјеста,
- 4) датум читања и датум претходног читања,
- 5) раздвојене тарифне елементе по којима се мјери и обрачунава вриједност испоручених количина природног гаса,
- 6) регистроване вриједности мјерних уређаја и измјерене количине на основу којих се врши обрачун,
- 7) јединичне цијене тарифних елемената које се примјењују за обрачунски период,
- 8) укупну цијену по сваком тарифном елементу,
- 9) укупну цијену испоручених количина природног гаса у обрачунском периоду,
- 10) порез на додатну вриједност,
- 11) укупан износ рачуна,
- 12) висину каматне стопе одређене законом,
- 13) рок плаћања рачуна,
- 14) могућност и рок подношења приговора на рачун,
- 15) податке о адреси, бројевима телефона, факса и e-mail адреси за пружање информација, пријема приговора и жалби купца.

За случај да купац касни са плаћањем новчаних обавеза, купцу ће се испоставити документ којим ће се новчано теретити за износ камате. На документу ће бити назначена основица за обрачун камате, период за који је камата обрачуната, висина каматне стопе, дани кашњења и износ обрачунате камате у складу са важећим законским прописима. Такође, документ ће садржавати закључни салдо дуга или потраживања купца на дан издавања документа,

На издатом рачуну се може навести и опомена за неизмирене обавезе из претходног периода, као и могуће посљедице неизмирења обавеза плаћања према закљученом уговору, при чему се опомена не сматра обавјештењем о искључењу.

Доставља рачуна

Члан 47.

Снабдјевач доставља рачун купцу до 10-ог дана у мјесецу за претходни обрачунски период.

Рачун се доставља купцу на адресу наведену у уговору о снабдијевању, а уколико адреса није наведена, није тачна или није потпуна, снабдјевач ће доставити рачун на адресу мјерног мјеста купца.

Ако купац не прими рачун до утврђеног рока из става 1. овог члана, дужан је обавијестити свог снабдјевача најкасније до 20-тог дана у мјесецу, а снабдјевач је обавезан издати купцу копију рачуна.

Принципи наплате

Члан 48.

Снабдјевач утврђује начин наплате који мора бити правичан и недискриминирајући и укључује одредбе које се односе на:

- 1) начин и услове плаћања,
- 2) затезну каматну стопу у складу са законом за кашњење у измирењу новчане обавезе.

Снабдјевач не предвиђа могућност да купци доспјеле обавезе за преузете количине природног гаса плате у ратама.

Снабдјевач обавјештава купце о начину наплате утрошених количина природног гаса приликом закључења уговора о снабдијевању.

Плаћање рачуна

Члан 49.

Купац је дужан да плати рачун за утрошене количине природног гаса у року наведеном на рачуну.

Купац који у року не плати износ утрошених количина природног гаса, према испостављеном рачуну, дужан је да сноси посљедице кашњења у складу са законом.

Уколико купац не приговори на основаност и висину обрачунатог износа у прописаном року, сматра се да је са истим сагласан и дужан је извршити плаћање.

Приговор на рачун

Члан 50.

Купац има право на подношење приговора у писаној форми снабдјевачу на новчани износ назначен на рачуну за утрошени природни гас или на другу грешку на рачуну у року одређеном за плаћање.

О поднесеном приговору из става 1. овог члана снабдјевач је дужан да одлучи у року од 15 дана од дана подношења приговора, те да о истом у писаној форми обавијести подносиоца приговора.

У обавјештењу из става 2. овог члана снабдјевач је дужан да обавијести купца о износу дијела рачуна који је након провјере утврдио као неспоран, те да поучи купца о могућности покретања спора пред Регулаторном комисијом.

Купац који након добијања обавјештења о приговору оспорава обрачун и намјерава да покрене поступак пред Регулаторном комисијом дужан је да плати неспорни дио рачуна који је одредио снабдјевач или износ утврђен на основу просјека обрачунате потрошње у одговарајућем неспорном временском периоду.

Коначни обрачун по приговору на рачун из става 4. овог члана врши се након окончања спора.

Корекција обрачуна

Члан 51.

Купац може захтијевати корекцију обрачуна у случају да утврди грешку на рачуну за период који не може бити дужи од једне године од дана подношења захтјева снабдјевачу.

У случају када купац захтијева корекцију обрачуна снабдјевач је дужан да одлучи у року од 15 дана од дана пријема захтјева, те Купцу достави одлуку с образложењем.

У случају да снабдјевач коригује обрачун на своју иницијативу из разлога наведених у ставу 2. овог члана дужан је о томе обавијестити купца у писаној форми и пружити му све потребне информације у вези са насталом промјеном.

Уколико није задовољан обавјештењем из става 3. и 4. овог члана, купац има право покренути поступак пред Регулаторном комисијом.

X ДРУГА ПИТАЊА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ГАСУ

Обављање дјелатности снабдијевања

Члан 52.

Дјелатност снабдијевања природним гасом може обављати правно лице или предузетник који је од Регулаторне комисије прибавио дозволу за обављање дјелатности снабдијевања и трговине природним гасом.

Неовлашћена потрошња

Члан 53.

Неовлашћена потрошња природног гаса је уређена правилима рада оператера система.

Рјешавање спорова пред Регулаторном комисијом

Члан 54.

У случају спора, купац се може обратити Регулаторној комисији са захтјевом за рјешавање спора.

Регулаторна комисија је надлежна за рјешавање спорова у вези са:

- 1) правом на снабдијевање природним гасом,
- 2) обрачуном утрошеног природног гаса,
- 3) обрачуном накнаде за неовлашћену потрошњу природног гаса,
- 4) обуставом испоруке природног гаса,
- 5) квалитетом снабдијевања природним гасом.

Захтјев за рјешавање спора који се подноси Регулаторној комисији обавезно садржи: податке о странкама, предмет захтјева, чињенични опис спора, приједлог за рјешење спора, потпис подносиоца захтјева, а уз захтјев подносилац је дужан да достави и доказе на којима заснива захтјев, приговор снабдјевачу и одговор снабдјевача у писаној форми, те изјашњење да ли се води судски поступак поводом исте правне ствари.

До окончања поступка рјешавања спора код Регулаторне комисије, снабдјевач неће вршити обуставу испоруке природног гаса.

XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

Сагласност на Опште услове снабдијевања природним гасом даје Регулаторна комисија у складу са чланом 98. Закона о гасу.

Члан 56.

Тумачење одредби Општих услова даје Снабдјевач.

Измјене и допуне Општих услова врше се на исти начин и по поступку који је утврђен за њихово доношење.

Члан 57.

Општи услови чине саставни дио уговора о снабдјевању и купац потписом уговора о снабдјевању потврђује да је упознат с овим Општим условима, да их је разумио, те да их у потпуности прихвата.

Члан 58.

Купац потписом уговора о снабдјевању даје сагласност за прикупљање и обраду његових личних података (ЈМБ, адресе, података о мјерним мјестима, потрошњи) у сврху реализације закљученог уговора, као и да се ти подаци достављају надлежним институцијама и трећим лицима, у мјери у којој је то потребно и оправдано, у складу са релевантним прописима БиХ о заштити личних података.

Члан 59.

Општи услови се објављују на интернет страници снабдјевача и ступају на снагу осмог дана од дана објављивања рјешења Регулаторне комисије о давању сагласности на Опште услове.

Број: 553/22.

Бања Лука, 06.06.2022

В.Д. Директора ГАС-РЕС д.о.о.

Љубо Гламочић